

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Спеціальна методика образотворчого та трудового навчання
SPECIAL METHODS OF VISUAL AND LABOR TRAINING

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
тип дисципліни	<u>нормативна</u>
мова викладання	<u>українська</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна методика образотворчого та трудового навчання» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А6 Спеціальна освіта, освітньої програми Логопедія. Спеціальна психологія.

« 4 » березня 2025 р. 25 с.

Розробник: Білюк Олена Геннадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Логопедія. Спеціальна психологія

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальна методика образотворчого та трудового навчання» розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол № 4 від « 5 » березня 2025 р.

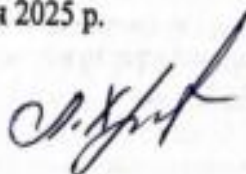
В.о. завідувачки кафедри

Катерина ШАПЧКА

Проект робочої програми навчальної «Спеціальна методика образотворчого та трудового навчання» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 3 від « 6 » березня 2025 р.

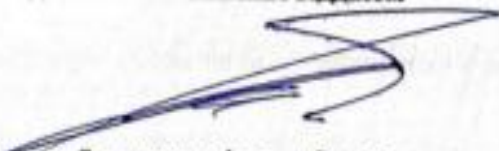
Голова

Людмила ХРЯЩЕВСЬКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальна методика образотворчого та трудового навчання» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКА

Робочу програму навчальної дисципліни «Спеціальна методика образотворчого та трудового навчання» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол №3 від « 26 » березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Білюк О.Г., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>2</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>3</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....</i>	<i>4</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни.....</i>	<i>4</i>
<i>4. Очікувані результати навчання.....</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування.....</i>	<i>13</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю.....</i>	<i>14</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання.....</i>	<i>15</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>16</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	<i>17</i>

Анотація.

У програмі обґрунтовано процес формування у студентів професійної компетенції в галузі методики трудового навчання та організації навчання образотворчому мистецтву в спеціальній (корекційній) школі VIII виду для дітей з ТПМ. Значна увага в програмі приділена висвітленню сутності поняття «Спеціально-методична професійна компетентність вчителя-логопеда у сфері інклюзивного навчання» і необхідні навички та вміння асистента, вчителя, вихователя щодо визначення сутності соціальних проблем та розглядаються механізми вироблення, прийняття та реалізації нових педагогічних систем освіти для осіб з особливими потребами.

Ключові слова: компетентнісний підхід, загальні і фахові спеціально методичні компетентності, вчитель-логопед, інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами

Abstract.

The relevance of development of educational programs for preparing of future teacher-speech therapists on competency-based approach is stated in the program; Special methodology for educational, identified a pressing social need in correctional education specialists, capable of performing in a professional manner different activities as in terms of special educational institutions, and in a general area. Much attention is paid to the nature of the concept of "professional competence of teacher-speech therapists in inclusive education" as an integrated personality trait of future teacher-speech therapists.

Keywords: specially methodical competences. competence approach, general and professional competence, teacherspeech therapists, inclusive education, children with psychophysical development disorders.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань А Освіта	Обов'язкова	
Модулів - 2	Спеціальність А6 Спеціальна освіта АА6.01 Логопедія ОП (Логопедія. Спеціальна психологія)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Змістових модулів - 3		Семестр	
		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету		Лекції	
Самостійне Індивідуальне науково-дослідне завдання: Корекційно-виховна робота на заняттях образотворчого мистецтва та трудового навчання в спеціальній освіті	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	10 год.	4 год
Загальна кількість годин -90		Практичні, семінарські	
Тижневих годин для навчання: аудиторних – 1,5/1. сам. роб. – 2/2,5		20 год.	6 год
		Лабораторні	
		0 год	0 год
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год
Співвідношення кількості годин		Індивідуальні завдання: 0 год	
		Вид контролю: залік	

Мова викладання: українська.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу: вивчення теоретичних знань з предмету, що забезпечує професійну підготовку дефектологів. Увага студентів концентрується на особливих завданнях образотворчої та трудової діяльності в умовах як спеціального так й інтегрованого навчального середовища. Успішному вирішенню цих завдань сприяє сама природа образотворчої та трудової діяльності, оскільки зачіпає складний комплекс вмінь, навичок, інтелектуальних операцій аномальної дитини, що забезпечить підготовку кваліфікованих фахівців з корекційної освіти для спеціальних та загальноосвітніх дошкільних та шкільних установ.

3. Передумови для вивчення дисципліни:

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: корекційна педагогіка з основами спеціальної дидактики, спеціальна психологія та психодіагностика.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

ПРН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

ПРН9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

ПРН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати

корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПРН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти оволодівають компетентностями:

1.Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

II Фахові:

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації).

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Образотворча діяльність

Змістовий модуль 1. Малювання в загальній системі вивчення, навчання і виховання учнів спеціальної школи.

Тема 1. Малювання як засіб корекції порушень.

Тема 2. Малювання як засіб емоційно-естетичного виховання й розвитку освіти дітей з обмеженими пізнавальними можливостями.

Тема 3. Малювання як засіб педагогічної діагностики учнів.

Змістовий модуль 2: Виховання і розвиток школярів з психофізичними порушеннями у процесі занять образотворчою діяльністю

Тема 4. Інтерес до малювання і тематика малюнків.

Тема 5. Зорово-рухова готовність до образотворчої діяльності.

Тема 6. Пропедевтичний період навчання малюванню.

Модуль 2. Трудова діяльність

Змістовий модуль 3: Загальні питання методики викладання ручної праці в спеціальній (корекційній) школі

Тема 7. Формування загальнотрудових умінь і навичок на уроках трудового навчання у молодших класах.

Тема 8. Основні форми організації трудового навчання.

Тема 9. Структура уроку труда в початковій школі.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
		Денна форма					Заочна форма						
		Усь ого	у тому числі					Усь ого	у тому числі				
			л	п	л а б	і н д	ср		л	п	ла б	ін д	ср
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Образотворча діяльність Змістовий модуль 1. Малювання в загальній системі вивчення, навчання і виховання учнів спеціальної школи .													
1	Тема1 . Малювання як засіб корекції порушень розвитку розумово відсталих дітей.	10	1	2			7	10	2				8
2	Тема 2. Малювання як засіб емоційно-естетичного виховання	10	1	2			7	10		1			9
3	Тема 3. Малювання як засіб педагогічної діагностики учнів Розвиток в учнів інтересу до малювання.	10	2	4			4	10		1			9
Разом за Змістовим модулем 1		30	4	8			18	30	2	2			26
Змістовий модуль 2. Виховання і розвиток розумово відсталих школярів у процесі занять образотворчою діяльністю.													

4	Тема 4. Інтерес до малювання і тематика малюнків Корекційно-виховна робота на уроках декоративного малювання.	10	1	2			7	10				10
5	Тема 5. Зорово-рухова готовність до образотворчої діяльності. Структура року малювання.	8	1	2			5	10		2		8
6	Тема 6. Пропедевтичний період навчання малюванню.	12	2	2			8	10				10
Разом за Змістовим модулем 2		30	4	6			20	30		2		28
Модуль 2. Трудова діяльність Змістовий модуль 3. Загальні питання методики викладання ручної праці в спеціальній (корекційній) школі												
7	Тема 7. Формування загальнотрудових умінь і навичок на уроках трудового навчання у молодших класах.	10		2			8	10		1		8
8	Тема 8. Основні форми організації трудового навчання.	10		2			8	10				10
9	Тема 9. Структура уроку труда в молодших класах.	10	2	2			6	10	2	1		6
Разом за Змістовим модулем 3		30	2	6			22	30	2	2		26
Усього годин		90	10	20			60	90	4	6		80
Разом за курсом		90	10	20	0	0	60	90	4	6	0	80

Теми практичних занять

№	Назва кредиту і теми	Кількіст	Кількіст
---	----------------------	----------	----------

з/п		Ь годин денна	Ь годин заочна
	Змістовий модуль 1.Малювання в загальній системі вивчення, навчання і виховання учнів спеціальної школи.		
1	Тема1. Малювання як засіб корекції порушень розвитку розумово відсталих дітей.	2	1
2	Тема 2. Малювання як засіб емоційно-естетичного виховання.	2	
3	Тема 3. Малювання як засіб педагогічної діагностики учнів . Розвиток в учнів інтересу до малювання .	4	1
	Змістовий модуль 2. Виховання і розвиток розумово відсталих школярів у процесі занять образотворчою діяльністю.		
4	Тема 4. Інтерес до малювання і тематика малюнків Корекційно-виховна робота на уроках декоративного малювання .	2	
5	Тема 5. Зорово-рухова готовність до образотворчої діяльності .Структура уроку малювання.	2	1
6	Тема 6. Пропедевтичний період навчання малюванню.	2	
	Змістовий модуль 3. Загальні питання методики викладання ручної праці в спеціальній (корекційній) школі		
7	Тема 7. Корекційне-розвиваючі завдання трудового навчання.	2	1
8	Тема 8. Основні форми організації трудового навчання.	2	1
9	Тема 9. Структура уроку труда в молодших класах.	2	1
	Разом:	20	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

підготовка до практичних занять – 2-4 год. / 1 заняття;

написання рефератів – 15 год. / 1 роботу;

підготовка до контрольних заходів – 15 год. / 1 захід

підготовка проектних завдань - 3–5 год. / 1 проєкт.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин
----------	------------	--------------------

		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	20	6
2	Реферат	10	25
3	Підготовка до контрольних заходів	10	15
4.	Виконання проєктних завдань*	20	34
	<i>Разом</i>	60	80

Самостійне Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка доповіді з висвітленням проблем:

«Корекційно-виховна робота на уроках образотворчого та трудового навчання у дітей з особливими потребами»

- Корекційно-виховна робота на уроках декоративного малювання.
- Корекційно-виховна робота на уроках малювання з натури.
- Корекційно-виховна робота на уроках тематичного малювання.
- Роль мовлення в організації образотворчої діяльності.
- Розвиток в учнів інтересу до малювання.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів представляти результати власних досліджень у таких формах, як-от: реферат, доповідь, творча робота, презентація, портфоліо, відео-кейс, демонструючи при цьому:

Елементи наукового дослідження: аргументованість, логічність, лаконічність, науковість, використання досвіду попередників, самостійність, оригінальність.

Стиль і мова наукового дослідження Формально-логічний виклад думок; використання висловів, що відображають причинно-наслідковий зв'язок; Чіткість та однозначність наукової термінології; Логічна конструкція тексту; Об'єктивність викладу; Посилання на джерела;

Цілісність та послідовність розвитку думки; Відсутність емоційно забарвлених елементів мови (якщо це не стосується спеціальної тематики та ілюстрацій); Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомні аргументи), але не слід зловживати займенником „я” настільки, щоб це

кидалося у вічі; Використання безособових форм і пасивних конструкцій (встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано тощо); Ясність, доступність, зрозумілість положень і висновків.

Консультування з фахівцями, викладачами. Редагування власного тексту, грамотність, охайність. Дотримання основних вимог оформлення наукового тексту.

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання: на лекційних заняттях: лекція; пояснення; дискусія; диспут; ілюстрування; демонстрація; відеометод; майстер-клас на практичних заняттях: практична робота; фронтальне опитування; частково-пошуковий метод; спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: усні відповіді (семінарські заняття); проєктні (самостійні) роботи; контрольна робота; реферати.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проєктні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

6. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на семінарськ их заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30</i>

	балів (15 відповідей по 2 бали ДФН, 4 відповіді по 2 бали ЗФН).
--	---

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 робіт по 3 бали ДФН, ЗФН).

Реферат	Критерії оцінювання
15	Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.
10	Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає

	сучасним правилам, але містить певні помилки.
5	Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
0	Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 реферат по 15 балів ДФН, ЗФН).

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10 ЗФН 32-30	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 9-7 ЗФН 29-20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6-5 ЗФН 19-10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4-3 ЗФН 9-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3-1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і

	пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН, 32 бали для ЗФН)

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	4х2 бали = 8 балів
Самостійна (проектна) робота	15х3 бали = 45 балів	15х3 бали = 45 балів
Реферат	1х15 балів = 15 балів	1х15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1х10 балів = 10 балів	1х32 бали = 32 бали
Всього	100	100

7. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т3	Відповідь на практичному занятті	5	Відповідь на практичному занятті	12
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3

	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	10
	T3	Відповідь на практичному занятті	10	Відповідь на практичному занятті	10
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті	5		
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
	T2	Відповідь на практичному занятті	5		
		Самостійна (проектна) робота	10	Самостійна (проектна) робота	10
	T3	Відповідь на практичному занятті	10	Відповідь на практичному занятті	10
		Реферат	15	Реферат	15
Контрольна робота			10	Контрольна робота	10
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

8. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

9. Рекомендована література

Базова

1. ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ <https://mon.gov.ua/ua>
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
3. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. ред. та упоряд. О.Л.Кононко. - 2-е вид., випр. -К., 2017.
4. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. - К., 2015.
5. Виховання і навчання дітей в допоміжній школі / За ред. В. В. Воронкової. - К., 2004.
6. Виховання і навчання дітей в допоміжній школі: Посібник для вчителів і студентів дефектол. фак. пед. ін-тів / За ред. В. В. Поронковой. - К., 2004.
7. Гаврілушкіна О. П. Розвиток образотворчої діяльності розумово відсталих дітей дошкільного віку // Особливості розвитку і виховання дітей дошкільного віку з порушеннями слуху та інтелекту / Под ред. Л. П. Носкової. - М., 1984.
8. Грошенков І. А. Заняття образотворчим мистецтвом в допоміжній школі: Кн. для вчителя. - К., Грошенков І. А. Колір в малюнках учнів допоміжної школи: Питання олигофренопедагогіки. - К., 2002.
9. Грошенков І. А. Навчально-виховні та корекційно-розвивальні цілі уроків малювання в допоміжній школі // Дефектологія. - 2001 .- № 3.
10. Грошенков І. А. Навчання учнів I-IV класів допоміжної школи / За ред. В. Г. Петрової. - Л., 2003.
11. Грошенков І. А. Про ступінь готовності учнів допоміжної школи до образотворчої діяльності // Дефектологія. - 2000. - № 6. - С. 35-41.
12. Грошенков І. А. Уроки малювання в I-VI класах допоміжної школи. - К., 2005.

13. Грошенко І.А. Корекційно-розвивальна спрямованість навчання малюванню в допоміжній школі: Психологічні проблеми корекційної роботи в допоміжній школі / За ред. Ж. І. Шиф, В. Г. Петрової, Т. Н. Головіної. - Л., 2000.
14. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / О.Л.Кононко, З.П.Плохій, А.М.Гончаренко та ін. - К., 2015.
15. Сухоруков Г.В. Образовне мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі – К., 2012. – 376 с.

Допоміжна

16. Актуальні питання теорії і практики корекційної педагогіки: Міжвузівський збірник наукових праць. - К., 2007.
17. Виготський Л. С. Проблеми дефектології / Упоряд., Авт. вступ. ст. і бібліогр. Т. М. Ліфанова. -К., 2005.
18. Виготський Л. С. Собр. соч.: У 6 т. - Т. 5. Основи дефектології / Под ред. Т. А. Власової. - К., 2003.
19. Гаврілушкіна О. П. Організація підготовчого періоду до навчання розумово відсталих дошкільників образотворчої діяльності // Дефектологія. -2005. - № 3.
20. Гаврілушкіна О. П. Про деякі особливості образотворчої діяльності розумово відсталих дошкільників // Дефектологія. - 1972. - № 1.
21. Головіна Т. Н. Недоліки просторового орієнтування у розумово відсталих учнів і корекційна вплив занять малюванням на її розвиток: Психологічні питання корекційної роботи в допоміжній школі / За ред. Ж. І. Шиф. - М., 1972.
22. Головіна Т. Н. Образотворча діяльність учнів допоміжної школи. - М., 1974.

23. Головіна Т. Н. Розвиток просторового аналізу у розумово відсталих дітей та деякі шляхи корекції його недоліків / За ред. Ж. І. Шиф, В. Г. Петрової, Т. Н. Головіної. -Л., 2000.
24. Головіна Т.М. До питання про корекційної роботи з кольором в молодших класах допоміжної школи / / Психологічні питання корекційної роботи в допоміжній школі / За ред. Ж. І. Шиф, Т. М. Головіної. - К., 2007.
25. Дошкільне виховання аномальних дітей: Кн. для вчителя і вихователя / Под ред. Л. П. Носкової. - К., 2003.
26. Дульнєв Г. М. Навчально-виховна робота в допоміжній школі / За ред. Т. А. Власової, В. Г. Петрової. - К., 2001.
27. Ек В.В. Урок в допоміжній школі // Актуальні проблеми олігофренопедагогіки. - К., 2008.
28. Естетичне виховання в допоміжній школі / За ред. Т. М. Головіної,. - К., 2002.
29. Забрамная С. Д. Психолого-педагогічна діагностика розумового розвитку дітей. - К., 2005.
30. Ігнат'єв Є.І. Психологія образотворчої діяльності. - К., 2001.
31. Катаєва О.О., Стребелева Є.А. Дидактичні ігри та вправи у навчанні розумово відсталих дошкільників. - Л., 2003.
32. Катаєва О.О., Стребелева Є.А. Дошкільна олігофренопедагогіка - К., 2008.
33. Кащенко В. П. Педагогічна корекція. - К., 2004.
34. Комарова Т. С. Образотворча діяльність в дитячому садку - М 2000.
35. Комарова Т. С. Формування графічних навичок у дошкільників. - К., 2010.
36. Корекційна педагогіка: Основи навчання і виховання дітей з відхиленнями у розвитку / За ред. Б. П. Пузанова. - Х., 2008.
37. Корекційне навчання як основа особистісного розвитку аномальних дошкільнят / Под ред. Л. П. Носкової. - Л., 2009.
38. Кузін В. С. Методика викладання образотворчого мистецтва в І-ІІІ класах. - К., 2009.

39. Кузін В. С. Образотворче мистецтво та методика її викладання у початкових класах. - К., 2004.
40. Кузнєцова Г. В. Образотворча діяльність як засіб корекції рухів руки у дітей дошкільного віку, які страждають різними формами дитячого церебрального паралічу: Автореф. дис. ...канд. пед. наук. - К., 2000.
41. Лубовский В. І. Розвиток словесної регуляції дій у дітей (у нормі і патології). - К., 2008.
42. Міловський С. М. Про корекційні можливості естетичного виховання учнів допоміжної школи // Дефектологія. - 2000. - № 4. - С. 55-62.
43. Морозова Н. Г. Формування пізнавальних інтересів у аномальних дітей (порівняно з нормою). - К., 2009.
44. Мухіна В. С. Образотворча діяльність дитини як форма засвоєння соціального досвіду. - Х., 2001.
45. Навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку: (олігофренопедагогіка): Учеб. посібник для студ. вищ. і середн. пед. навчальних закладів / За ред. Б. П. Пузанова. - М., 2000.
46. Навчання учнів I-IV класів допоміжної школи / Під ред В. Г. Петрової. - К., 2002; 2003.
47. Петрова Б. Г., Белякова І. В. Хто вони, діти з відхиленнями у розвитку? - К., 2008.
48. Петрова В. Г. Розвиток мовлення учнів допоміжної школи. - К., 2007.
49. Пінський Б. І. Психологічні особливості діяльності розумово відсталих школярів. - Х., 2002.
50. Пінський Б. І. Формування рухових навичок учнів допоміжної школи. - Х., 2007.
51. Сакуліна Н. П. Аналіз малювання // Про педагогічне вивчення проблеми корекційної роботи в допоміжній школі / За ред. Л. В. Занкова. - К., 2003.
52. Сакуліна Н.П. Малювання в дошкільному дитинстві. - Х., 2005.
53. Сластенін В.А., Ісаєв І.Ф., Міщенко О.І., Шиянов Є.М. Педагогіка: Навч. посібник. - Х., 2008.

54. Спеціальна педагогіка: Учеб. посібник / Под ред. Н. М. Назарової. - Х., 2000.
55. Теорія і методика образотворчої діяльності в дитячому саду. - К., 2005.
56. Цікото Г. Б. Особливості виконання розумово відсталими дітьми дошкільного віку ігрових завдань, що вимагають сприйняття кольору // Психологічні питання корекційної роботи в допоміжній школі / За ред. Ж. І. Шиф. - К., 2002. - С. 92-112.
57. Шилова Є.А. Розвиток мовлення молодших школярів з інтелектуальною недостатністю в процесі діяльності (на прикладі уроків образотворчого мистецтва): Навч. посібник. - Л, 2007.
58. Щербакова К. В. Формування образотворчих навичок в учнів 1-3 класів допоміжної школи // Дефектологія. - 2005. - № 5.

5. Інформаційні ресурси

- <http://www.logopedia.nm.com/>;
- <http://www.pedlib.ru/Books/>;
- <http://www.logopedshop.com/>.